

ครบ 44 ปี '6 ตุลา 19' บทเรียน! อย่าให้เกิดซ้ำ

หลายครั้งที่เรามองสถานการณ์เมืองแล้วรู้สึกถึงกลิ่น ว่าจะมีลักษณะใกล้เคียงหรืออาจเดินหน้าไปสู่การสถานการณ์ที่อาจจะเกิดเหตุ 6 ตุลา 19 ได้อีก ก็ต้องออกมาแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูล เหมือนเป็นการถอนพิษจากกองไฟบ้าง เพราะไม่อย่างนั้นมันจะจบไม่ดี

1/4 Special Report พาย้อนรำลึก ครบรอบ 44 ปี เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งเป็นโศกนาฏกรรมครั้งประวัติศาสตร์กลางเมืองไทย ทั้งที่บริเวณท้องสนามหลวง รวมไปถึงความเสียหายเกิดจากการบุกเข้าทำร้ายเช่นฆ่ากลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สุดท้ายจบลงที่การรัฐประหาร ปิดฉากความรุ่งโรจน์ของขบวนการนักศึกษา หลังจากได้รับชัยชนะมาจาก "วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516" หรือไม่ถึง 3 ปีก่อนหน้านั้นนั่นเอง

เหตุการณ์ ปี 2519 มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ไม่นับผู้บาดเจ็บ ผู้สูญหาย ผลักดันให้นักศึกษาคนหนุ่มสาวจำนวนไม่น้อยตัดสินใจเดินทางเข้าป่า สมรภูมิตึงเครียดขัดแย้งในสังคมไทยยุคนั้นขึ้นสู่จุดวิกฤติภายใต้บริบทของสงครามเย็น และการสู้รบระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยกับรัฐบาล 6 ตุลา 19 เป็นประวัติศาสตร์ที่ยากจะลืมเลือน ถือเป็นบาดแผลของสังคมไทยอย่างน่าเจ็บปวด

44 ปีผ่านไป สังคมไทยเติบโตมากขึ้นกว่าเดิมและได้เรียนรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ แม้บทเรียนในสถาบันการศึกษาจะเอื่อยลงน้อยมาก อย่างไรก็ตามก็ที่ได้สถานการณ์ปัจจุบัน มีการตั้งข้อสงสัยของหนุ่มสาวรุ่นใหม่ถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ 6 ตุลา 19 เพราะยังมีผู้ให้ความสนใจถึงบทเรียนในอดีตที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

นายธนาพล อิวสกุล 1 ในผู้จัดตั้ง “โครงการพิพิธภัณฑ 6 ตุลา” ให้สัมภาษณ์ว่า หากเรามองเหตุการณ์นี้ในภาพรวมเชื่อมโยงกับบริบทระหว่างประเทศ เราจะเข้าใจได้ว่าทำไมถึงมีเหตุการณ์นี้ขึ้น สถานการณ์ระหว่างประเทศในยุคสมัยนั้นกำลังมีการขับเคลื่อนกันระหว่างคอมมิวนิสต์กับโลกเสรี ในช่วง พ.ศ. 2512 ประธานาธิบดีริชาร์ด นิกสัน แห่งสหรัฐอเมริกา เดินทางมาเยือนประเทศไทยเพื่อยืนยันว่าไทยจะเป็นพันธมิตรกับอเมริกาในการต่อสู้กับพวกคอมมิวนิสต์ แต่ผ่านไปแค่ 3 ปี นิกสัน ได้ไปเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนเฉยเลย เพื่อปิดล้อมสหภาพโซเวียต สิ่งนี้ทำให้ไทยค่อนข้างตกใจมากและทำอะไรไม่ถูก

“กระทั่งอเมริกากับจีน ไปมีความสัมพันธ์ทางการทูตกัน ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ในฐานะนายกรัฐมนตรี ขณะนั้นก็เห็นแล้วว่า ไทยเราต้องไปเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนด้วยเช่นกัน นั่นทำให้ฝ่ายชาวไทยยุคนั้นค่อนข้างจะไม่พอใจมาก พอเกิดการยุบสภา มีการเลือกตั้งใหม่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ สอบตกในเขตดุสิต พ่ายแพ้ให้กับนักการเมืองหน้าใหม่อย่างนายสมัคร สุนทรเวช ซึ่งพื้นที่ดุสิตอยู่ในเขตของทหาร”

ไม่เพียงบริบทระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกากับจีนเปลี่ยน ปี 2518 ประเทศในอินโดจีน เวียดนาม ลาว เขมร เป็นคอมมิวนิสต์กันหมดแล้ว ความกลัวคอมมิวนิสต์ที่ถูกปลุกปั่นผ่านรัฐซึ่งดำเนินมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทำให้เรากลัวมากกว่าจะกลายเป็นคอมมิวนิสต์ตามทฤษฎีโดมิโนไปด้วย ดังนั้นถึงจุดที่ตึงเครียดและพร้อมที่จะก่อเหตุจัดการขบวนการนักศึกษาที่ถูกมองว่าเป็นพวกฝ่ายซ้ายอยู่แล้ว ความกลัวความคลั่งนี้ถึงจุดสูงสุดแล้ว มันเลยจบลงที่โศกนาฏกรรมดังกล่าว

เรียนรู้ข้อผิดพลาดจากอดีต

เหตุการณ์ผ่านไป 44 ปี จากวันนั้นถึงวันนี้ นายธนาพล ยังมองต่อว่า ตอนนี้สังคมไทยได้เรียนรู้เหตุการณ์นี้ ว่า การก่อเหตุของฝ่ายขวาสืบเนื่อง หลายเรื่องเป็นสิ่งที่เกินกว่ามนุษย์จะรับได้ สิ่งสำคัญที่ธนาพลเน้นย้ำคือ ตัวเขา พยายามทำความเข้าใจว่าอะไรเป็นสาเหตุปัจจัยให้คนก่อเหตุแบบนั้นบ้าง ซึ่งมันยังพอจะทำให้เกิดประโยชน์ ไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำรอยอีกรอบ

"หลายครั้งที่เรามองสถานการณ์เมืองแล้วรู้สึกถึงกลิ่น ว่าจะมีลักษณะใกล้เคียงหรืออาจเดินทางไปสู่ การสถานการณ์ที่อาจจะเกิดเหตุ 6 ตุลา 19 ได้อีก ก็ต้องออกมาแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูล เหมือนเป็นการถอนพิษจากกองไฟบ้าง เพราะไม่อย่างนั้นมันจะจบไม่ดี"

อย่างไรก็ดีแม้ทุกวันนี้จะไม่มีใครออกมาก่อเหตุแบบ 6 ตุลา 19 ได้อีกแล้ว แต่การให้ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ยังคงจำเป็นอยู่ ถึงวันนี้ในทางกฎหมาย เราไม่อาจจะเอาผิดใครในเหตุการณ์วันนั้นได้อีก แต่ในทาง พหุติฉัน เรายังสามารถหาข้อมูลได้อยู่ว่าใครทำอะไรในวันนั้นบ้าง การหาข้อมูลนี้ยังคงดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ เหมือน เรากำลังต่อจิ๊กซอว์ข้อมูลว่ามันจะได้มากแค่ไหน เพราะต้องเข้าใจว่าประวัติศาสตร์มันไม่มีวันสมบูรณ์ แต่เราแค่ ช่วยกันในการเข้าใจเหตุการณ์นี้ให้ได้มากที่สุด

คนรุ่นใหม่ตื่นตัวการเมือง

นายธนาพล ฉายภาพให้เห็นว่า คนหนุ่มสาวนักศึกษาและนักเรียนยุคใหม่ ได้ตื่นตัวกับกระแสพรรคอนาคตใหม่ เมื่อพรรคถูกยุบ พวกเขาเหมือนถูกปลุกและเริ่มหาข้อมูลต่าง ๆ นานาว่ามันเกิดอะไรขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยการเมืองอีกหลาย ๆ อย่าง เหมือนไปจุดประกาย ยิ่งบางเรื่องพอมันเป็นข่าวทำให้คนรุ่นใหม่สงสัยและหาข้อมูลพยายามทำความเข้าใจ ซึ่งเหตุการณ์ 6 ตุลา 19 ก็เป็นอีกข้อมูลหนึ่งในประวัติศาสตร์ที่สามารถค้นหาได้ง่ายในโลกออนไลน์ เสิร์ชไปก็เจอข้อมูลเลย

ยิ่งบริบทการเมืองมันเปลี่ยน คนยุคใหม่ยิ่งสนใจการเมืองมากขึ้น ฟังการปราศรัยไปด้วย หาข้อมูลในมือถือมีปฏิสัมพันธ์ไปด้วย บางทีก็ย้อนดูคลิปงานวิขา การหลายปีก่อน ซึ่งตอนจัดมีคนฟังน้อยมาก แต่พอมันอยู่ในโลกออนไลน์ คนหาเจอไปดูย้อนหลังกันเป็นจำนวนมาก ยิ่งทำให้พยายามทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ในอดีตของประเทศ จึงทำให้เหตุการณ์ 6 ตุลา 19 ได้รับความสนใจอีกครั้ง

สำหรับหน้าที่ของผู้จัดตั้งโครงการพิพิธภัณฑน์นั้น อยากให้คนทั่วไปได้เห็นมากกว่าข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ซึ่งมันมีความหมามากกว่า 'อดีต' มีกรอบอธิบายมากมาย 'ไม่ว่าคนจะมีความคิดเห็นอย่างไร' แต่หากทำให้ถูกคิดได้บ้างก็ถือว่าดีแล้ว" เพราะมันคือเรื่องราวของประวัติศาสตร์ บาทแผลที่เราไม่สามารถกลบซ่อนได้ การเรียนรู้และเข้าใจอดีตคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับคนยุคปัจจุบัน

ที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดคือ ทุก ๆ ฝ่ายสามารถร่วมมือกันหาทางออก ไม่ให้กงล้อประวัติศาสตร์หมุนมาซ้ำรอยอีกในอนาคต!!

แหล่งที่มา

เว็บไซต์เดลินิวส์.ครบ 44 ปี 6 ตุลา 19 บทเรียน อย่าให้เกิดซ้ำ. เผยแพร่เมื่อ 6 ตุลาคม 2563.

เข้าถึงได้จาก <https://www.dailynews.co.th/article/799306>